

ספטמבר 2018
אלול תשע"ח

חוזר מפמ"ר קולנוע תשע"ט/1

מנהלים, רכזים ומורים יקרים, שלום רב,

בתום חופשה ארוכה, חופשה חשובה אחרי שנה עמוסה, אני וצוות המדריכים מבקשת לקדם אתכם בברכה לקראת שנת הלימודים החדשה שבפתח. בשנה הנוכחית אני מבקשת לקדם שני נושאים מרכזיים: התחדשות ורב תחומיות.

לדיון בהתחדשות אני מבקשת להתחבר לאני מאמין של פרופ' הרפז: "אני מאמין כי בבית הספר של המחר תכנית הלימודים היא גמישה, והיא מהווה נקודת מוצא שממנה תלמידים יוצאים למחקרים שלהם. עיקרה של תכנית הלימודים הוא במה שאין בה ושהתלמידים עתידים ליצור, ולא במה שיש בה ועתיד להישמר בזיכרונם."

התרגלנו להתייחס הוראה שלנו מתוך הבנה שלמידה מבוססת הקשבה, למידה פרונטלית, שהידע שאנחנו מקנים לתלמידים הוא משהו כמו חפץ, והתפקיד שלנו הוא למלא את הראש של התלמידים בידע הזה. אבל אנחנו נמצאים בעידן חדש. אנחנו מחויבים להוביל את התלמידים למיומנויות של ה-21 ולשנות לגמרי מההרגלים שלנו. **למידה טובה ומשמעותית היא מעורבות בתהליך הלמידה מתוך משימתיות והבנה עמוקה של התוצר.**

כדי להגשים את הגישה החדשה ללמידה זו אני מצפה מכם ליצור בכיתה אקלים שיאפשר הנעה של תלמידים על פי סגנונות שונים, אקלים המניע את התלמידים לעשייה, לחקר. אקלים המאפשר גם לערער ולהטיל ספק, אקלים המאפשר גמישות. ותחום הקולנוע הוא כר פורה ללמידה בסגנון זה. אל תהיו מקור הידע הבלעדי, תנו לתלמידים ללמוד בעצמם, לחקור ולהציג את הידע והתובנות שרכשו בפני הכיתה לחיזוק הביטחון העצמי. ניתן להיעזר בכל הכלים הדיגיטאליים אבל הם לא העיקר.

ובאשר לרב תחומיות: אנחנו חיים בעידן שבו לדיסציפלינות אין יותר בלעדיות. היכולת שלנו לשלב בין הדיסציפלינות מאפשרת להרחיב את עולם הידע שיהיה רלוונטי לחיי התלמידים. ההוראה האינטגרטיבית הזו מאפשרת מבט חברתי, תרבותי, אינטלקטואלי רחב.

השנה נמשיך בהשתלמויות משמעותיות, נלווה את המורים החדשים, מאחלת להם צלחה, ונמשיך באירועים מרכזים כדי לחשוף את היצירה הייחודית של התלמידים ולתת להם במה מכובדת כיאה ליוצרים צעירים. אשמח שנקדיש השנה לתיעוד של יוזמות ייחודיות שלכם, לפרסום של יחידות הוראה ייחודיות כל זה במטרה לפתח את קהילת המורים לקולנוע, קבוצה שיתופית, לומדת.

בברכת שנה טובה

דורית באלין, מפמ"ר קולנוע ותקשורת

וצוות הפיקוח על הוראת הקולנוע

צוות הפיקוח על הוראת הקולנוע והתקשורת

מורים יקרים, מתוך רצון לייעל את ממשקי העבודה מולכם, בכל שאלה, בקשה או עצה הנכם מתבקשים לפנות קודם לכן לאחד המדריכים המחוזיים – צוות הפיקוח מזמין את כל מורי התקשורת והקולנוע (עיוניים ומעשיים כאחד) המלמדים בפועל להצטרף לקבוצת הפייסבוק שלנו הנושאת את השם “קהילת המורים לתקשורת ולקולנוע” ולהיות שותפים לפלטפורמה מקצועית וחברתית של שיתוף רעיונות וחוויות בקישור הבא: [/https://www.facebook.com/groups/397119763684803](https://www.facebook.com/groups/397119763684803)

שם	התפקיד	נייד	דוא"ל
דורית באלין	מפמ"ר תקשורת וקולנוע	050-6282396	ballin@netvision.net.il
רויטל שטרן	מפקחת על לימודי התקשורת והאמנויות בחמ"ד	050-8289350	revitalzi@education.gov.il
רשימת מדריכי קולנוע			
עדן צולי	מדריכה ארצית לקולנוע	052-2250492	haeden@gmail.com
מור חסיד-לוי	מדריכה ארצית לקולנוע - אחראית על מחוז דרום	054-4960661	mor.hassid@gmail.com
בני בן דוד	מדריך ארצי לקולנוע, רפרנט לבחינות הבגרות בקולנוע	054-6442882	bennyben@post.tau.ac.il
מרגלית ישראלי	מדריכה ארצית לקולנוע	052-8445955	margalit12@gmail.com
ערן לבני	מדריך ארצי לקולנוע - אחראי על פדגוגיה דיגיטלית	054-4577814	dominogross@gmail.com
אור מנחם	מדריכה ארצית לקולנוע בחמ"ד	050-2057207	Orm555@gmail.com
רשימת מדריכי תקשורת			
איבנה רטנר	מדריכה ארצית לתקשורת - אחראית על מחוז צפון וחיפה	050-7156711	ratnere@gmail.com
מור חסיד לוי	מדריכה ארצית לתקשורת - אחראית על מחוז דרום	054-4960661	mor.hassid@gmail.com
חני ינאי גלין	מדריכה ארצית לתקשורת - אחראית על מחוז ת"א וירושלים	053-7583350	galinh@hotufi.com
יונתן עמיצור	מדריך ארצי לתקשורת - אחראי על החמ"ד	054-6390205	yonit21am@gmail.com
רשא פודי - עומרי	מדריכה ארצית לתקשורת - אחראית על בתי הספר הערביים	054-7689283	rfoodi@gmail.com
טל טביומי	אחראית על תקשורת עיוני ומעשי חמ"ד	054-5969738	tyomtov@gmail.com

רשימת מדריכי הפקה			
haeden@gmail.com	052-2250492	אחראית על לימודי ההפקה בוידאו	עדן צולי
106fm@hotmail.com	054-4906609	אחראי על לימודי ההפקה ברדיו	יוני לביא
enasameen@gmail.com	050-7725837	אחראית על לימודי הפקה בעיתונות	אינאס פרוג'ה
naama.c.as@gmail.com	050-6491890	אחראית על לימודי הפקה בצילום סטילס	נעמה כהן- אשכנזי
ywitelson@yahoo.com	052-8274705	אחראי עיוני מעשי תקשורת וקולנוע בחמ"ד	יהודה ויטלזון
tyomtov@gmail.com	054-5969738	אחראית על תקשורת עיוני ומעשי	טל טביומי
מדריכים בחטיבות הביניים			
kerenketko@gmail.com	050-8434355	מדריכה הארצית לקולנוע ותקשורת בחט"ב	קרו איילי
מובילי קהילות			
eti.franco@gmail.com	052-3953132	מובילה קהילת מורים לקולנוע ותקשורת	אתי פרנקו
ellamorad@gmail.com	054-5203451	מובילה קהילת מורים לקולנוע ותקשורת	אלה מוראדי

- 5..... הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית
- 7..... תקצוב מגמות הקולנוע
- 7..... מילוי טופס מגמות בהקדם
- 8..... בחינות הבגרות בקולנוע
- 9..... מבנה תכנית הלימודים בקולנוע בשנת הלימודים תשע"ט
- 13..... הצעות להערכות חלופיות בשפה קולנועית 30%
- 14..... התמחויות בהפקה - וידיאו, צילום סטילס, אנימציה
- 18..... השתלמויות וימי עיון + קהילות מורים מובילים
- 19..... פיתוח מקצועי – רישיון הוראה
- 20..... עבודות גמר בקולנוע – 5 יח"ל
- 21..... מעורבות חברתית
- 22..... ארועים מרכזיים של הפיקוח על הקולנוע
- 23..... נספחים:

הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית

זרקור על הדגשי משרד החינוך והמזכירות הפדגוגית

1.1 למידה משמעותית ויישומה בתחום הקולנוע

עקרונות ותפיסת הלמידה המשמעותית הולכים ותופסים מרכיב מרכזי בתהליכי ההוראה-למידה-הערכה במערכת החינוך. במסגרת הלמידה המשמעותית, המזכירות הפדגוגית צעדה צעד נוסף בקידום הנושא ופיתחה את ה"חממה פדגוגית", המהווה מרחב לפיתוח רעיונות ויוזמות לגיוון ההערכה בבחינות הבגרות.

במסגרת ה"חממה הפדגוגית" שולבו, בין היתר, שאלות חשיבה ושאלות עמר (ערכים, מעורבות, רלוונטיות) בבחינות הבגרות. כמו כן הורחבו התוכניות ממירות הבגרות ובתי ספר/מורים יכולים להציע או להצטרף ליוזמות מחליפות בגרות על פי תנאי סף ועמידה בדרישות מחייבות כפי שמפורט לעיל.

במסגרת לימודי הקולנוע, נשאף השנה לייצב, לשמר ולהעמיק את הקיים. בשל כך, לימודי הקולנוע ישתלבו בשנה"ל תשע"ט בחממה הפדגוגית בנושאים הבאים:

הטמעת פריטי בחינות מקדמי חשיבה ושאלות עמ"ר (ערך, מעורבות, רלוונטיות) - מהלך זה שיחל השנה יקיבל ביטוי בפיתוח המקצועי, בשיח בכיתה ובשילוב שאלה בבחינת הבגרות (במשקל של 5-10 נקודות)

שאלות העמ"ר בבחינות הבגרות תכלולנה סעיפי ידע וערכים. בשנה זו נעמיק את השיח על המעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתהליך ההוראה והלמידה ובד בבד - בתהליך ההערכה.

אנו מבקשים מכם לשלב שיח זה בתהליך הלמידה. אנו מזכירים שעיקר מטרתנו הוא הלמידה בכיתה ותשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע תחום הדעת.

למאמרים בנושא שאלות העמ"ר ולשאלות נוספות בכלל תחומי הדעת ראו [כאן](#)

במסגרת הלמידה המשמעותית, וה"חממה הפדגוגית" המהווה מרחב לפיתוח רעיונות ויוזמות לגיוון ההערכה בבחינות הבגרות. שולבו שאלות חשיבה, ערכים, מעורבות, רלוונטיות בבחינות הבגרות. בשנה הקודמת העמקנו את מושג העמ"ר (ערך מעורבות ורלוונטיות), בלמידה, בהוראה ובהערכה. בהמשך למה שעשינו בשנה הקודמת אנו נעמיק השנה את השיח של המעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתוך הלמידה, ובהערכה. אנו מבקשים מכם לשלב את השיח הזה בלמידה ובכיתות. בהמשך להעמקת השיח בכיתה אנו נרחיב את שאלות העמ"ר במבחנים הבגרות עד לכדי כ-10 נקודות.

אנו מזכירים שעיקר מטרתנו היא הלמידה בכיתה, ושתשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע של תחום הדעת.

למאמרים בנושא שאלות העמ"ר ולשאלות נוספות בכלל תחומי הדעת ראו **כאן**

להלן מספר שאלות עמ"ר כפי שהופיעו בתחום הדעת שלנו בבחינות הבגרות:

להלן דוגמאות לשאלות עמ"ר:

הקולנוע התיעודי מתאפיין בעיסוק בהיבטים וסוגיות חברתיות שונות

1. בחר סרט תיעודי, הסבר והדגם טענה זו על פי סרט תיעודי שצפית בו בכיתה, בתשובתך התייחס למאפיינים: הקונפליקט, עלילה
2. מהי עמדתך כלפי הנושא החברתי המוצג בסרט?
3. במה דומה עמדתך או שונה מזו המוצגת בסרט, הסבר את עמדתך.

הקולנוע כמעורר שאלות ערכיות

1. בחר בסרט מאחד מהז'אנרים שלמדת המעורר שאלה ערכיות.
2. מהי השאלה שעולה מתוך הסרט, הדגם כיצד שאלה זו באה לידי ביטוי באמצעות שני מאפיינים של הז'אנר (קונפליקט, איפיון דמות, דיאלוג וכו')
3. לאור התפיסה הערכית שלך, האם אתה מסכים/לא מסכים עם עמדה זו של הבמאי, נמק דבריך.

הקולנוע הישראלי עוסק בקונפליקטים בחברה הישראלית.

1. תאר את אחד הקונפליקטים בסרט ישראלי שלמדת בכיתה, הסבר כיצד הוא לידי ביטוי בעלילת הסרט באמצעות השפה הקולנועית.
2. איזה צד בקונפליקט צידדת במהלך הלימוד על הסרט, בסס את תשובתך באמצעות מאפיינים קולנועיים הייחודיים של הסרט אותו בחרת.

תקצוב מגמות הקולנוע – טופס מגמות ארצי תשע"ט

החוויה בתהליך הלימוד והיצירה והלימוד בחינוך לאמנויות, נשארת שנים ארוכות לאחר שהתלמידים סיימו את לימודיהם במערכת החינוך. עבודתכם המסורה והמקצועית, ההישגים המרשימים של תלמידי מגמות האמנויות, זוכים בימים אלה להכרה על ידי מובילי המדיניות במשרד החינוך ולשמחתנו מוצאים ביטוי גם בהקצאות תקציביות חדשות.

ביוזמת המנהל הפדגוגי ואגף אמנויות במזכירות הפדגוגית, יושמה החלטה על הגדלת התקציב ללימודי אמנויות בחטיבה העליונה ויצירת מסלולי תקצוב חדשים, **יש להנחות את הנהלת בית הספר להיכנס למצבת התלמידים במנב"ס ולדווח על מכסת התלמידים במקצוע קולנוע (סמל מקצוע 4014).**

מילוי טופס מגמות תשע"ט

יש למלא את טופס מגמות תשע"ט בהקדם (לא יאוחר מה 1 בנובמבר). הטופס משמש את הפיקוח על הקולנוע לניהול התקשורת עם המורים והמנהלים כמו גם ניהול והכוונה של בוחנים המעשיים.

שימו לב: יש להקפיד על רישום כתובת המייל במדויק כדי שהתקשורת בינינו תהיה סדירה!!!

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSephHae5P8vDm1CSMOWjnBn9DvX>

[BH7BQSeRr9a1qyIeDpq-ig/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSephHae5P8vDm1CSMOWjnBn9DvX/BH7BQSeRr9a1qyIeDpq-ig/viewform)

בחינות הבגרות בקולנוע

מבנה ההיבחנות באמנות הקולנוע

מבנה ההיבחנות בקולנוע מורכב מתכנית עיונית ותכנית מעשית:
הלימודים העיוניים מהווים 50% מתכנית הלימודים המהווה הערכה בית ספרית.
הלימודים המעשיים מהווים 50% מתכנית הלימודים אותו המיועד להיבחנות חיצונית.

תחום הדעת - קולנוע 5 יחידות לימוד

הערכה פנימית סמל שאלון 061283	הערכה חיצונית סמל שאלון 061387
30% הערכה בית ספרית חלופית	פרויקט הגמר בקולנוע + תיק הפקה + פרויקט חצי גמר
70% הערכה באמצעות בחינה בכתב	נייר עמדה הנלווה לתיק ההפקה + מפגש עם התלמידים

הערכה בית ספרית על החומר העיוני בקולנוע 061283

בחלק העיוני של הערכה בית ספרית יתקיימו שתי הערכות:

- 30% מהערכה הבית ספרית תעשה באמצעות הערכות חלופיות
- 70% באמצעות שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר (הכולל אנסין)

את הציון הסופי של הערכה בית ספרית (הלימודים העיוניים) מחשבים כשקלול של:
הערכה חלופית שערכה 30% מהציון והבחינה שערכה 70% מהציון.
שקלול שני הציונים נותן ציון אחד אותו אתם רושמים בטופס 9588 במדד 1 + ציון שנתי.
(מהשנה יש גם להעביר את הציון השנתי על הטופס)

ציון זה יועבר למשרד החינוך בסוף כיתה י"ב

את החומר העיוני של תכנית הלימודים בקולנוע יש להעריך באמצעות שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר.
את השאלונים יש לשלוח למייל baq.test@gmail.com עד ל 31 לדצמבר 2018.

בנספח 1 מבנה בחינת הבגרות כולל אנסין.
טבלת שקלול הציון העיוני נמצאת באתר הפיקוח.

זכרו : אין להעביר למשרד החינוך את הציון על הערכה חלופית (כמו שנהוג במקצועות אחרים) אלא יש לשמור את הציון ולשקלל אותו עם הבחינה.
נספח 1 מבנה בחינת הבגרות כולל אנסין

הערכה חיצונית על פרויקט הגמר 061387

אירוע הבחינה החיצונית שהוא הערכת פרויקט הגמר יתקיים במתכונת המוכרת במסגרתה יגיע בוחן חיצוני לבית הספר, יעריך את הפקות הגמר, תיקי ההפקה ויפגש עם התלמידים.

הנחיות לנייר העמדה נמצאות בתיק ההפקה הדיגיטלי.

מבנה תכנית הלימודים בקולנוע בשנת הלימודים תשע"ט

מצורפת בזה טבלה המסייעת למורים לארגן את תכני הלימוד על פי שכבות הגיל השונות תכנית הלימודים מיועדת לשלוש שנים י', י"א, י"ב.

דרכי היבחנות	נושאי הלימוד + פרויקטים לבגרות בשנת הלימודים תשע"ח	כיתה בתשע"ח
1. עבודת החקר "שוט ביי שוט" חובה!! 2. לערוך מספר מבחני "אנסין" 3. לערוך מצגת משותפת על תחילת הקולנוע 4. לקיים בחינה על נושא הבחירה 5. יש להפיק שלושה תרגילים משמעותיים, שיתאימו לתכנית העיונית של השפה הקולנועית לדוגמא: סרט הכולל שלוש סצנות, או וידאו קליפ, וידאו ארט, וידאו דנס. הציון הסופי יורכב ממוצא הציונים בארבעת המרכיבים	שפה קולנועית - עיוני <u>הנושאים להערכה חלופית, בכיתה י'</u> <u>שפה קולנועית</u> <u>צילום תאורה וקומפוזיציה:</u> • הכרת מרכיביו של הפריים הקולנועי. • הכרת מרכיבי הצילום הבסיסיים ואבחנה בין אופנים שונים של צילום. • מאפיינים עיקריים של התאורה והקשר בין התאורה לצילום. • אשליית התלת ממד הקולנועי. • עיצוב פריים במשמעות פסיכולוגית על הצופה. <u>תיאוריות</u> • הכרת התאוריה הראליסטית והפורמליסטית. • הכרת התיאוריות כדי לתת משמעות לזיהוי המרכיבים של השפה הקולנועית. • הכרת התאוריה הראליסטית והפורמליסטית ומה שביניהם (קלאסיזם) <u>תחילת הקולנוע</u> • קולנוע אילם – לומייר, מלייס, פורטר, גריפית • קולנוע סובייטי - מונטאז' <u>עריכה</u> • הכרות עם צורות עריכה שונות. • הכרות עם עורכים ראשוניים: גריפית' – אבי העריכה האנליטית, קולנוע סובייטי כאבות העריכה הסינטטית. • העריכה כ "תסריט השלישי". • הכרת סוגי הקשרים האפשריים בין שוטים בסרט. <u>פס הקול</u> • הכרת ערוצי הקול: המלל, המוסיקה, רעשי רקע והאפקטים הקוליים • הבנת הקשר בין פסקול לתמונה – השפעת פס הקול על האווירה ומשמעות הסרט. • הכרת תהליכי עריכת פס הקול. <u>התסריט הקולנועי</u> • הכרת מבנים נרטיביים שונים. • אבחנה בין סיפור לעלילה. • אמצעים נרטיביים בבניית נרטיב. • אבחנה בין נרטיב בדיוני לנרטיב תיעודי. • קונבנציות נרטיביות ומשמעותן הרטורית והאידיאולוגית . <u>הדמות הקולנועית</u> • יכולת להבין את האופנים שונים של עיצוב דמויות על המסך ומשמעותם. • הבנת הקשר בין עיצוב דמות לעיצוב האומנותי של הסרט. • להבין את ההשפעות ההדדיות בין הסביבה לדמות.	י'

	<u>נושא בחירה אחד מרשימה זו כחלק מתוכנית הלימודים בכיתה י'</u> • קולנוע חברה ופוליטיקה • קולנוע עולמי עכשיו • קולנוע עצמאי • קולנוע ואומנויות אחרות • אנימציה • נושא רחב בקולנוע הישראלי <u>עיצוב אומנותי (העשרה)</u> • הכרת האמצעים בהם בונה הקולנוע תחושת מקום וזמן. • הכרת האמצעים בהם הקולנוע מעצב את הדמות הקולנועית וסביבתה הפיזית. <u>הפקה (העשרה)</u> • הבנת תהליך היצירה כתוצר של צוות • מי הם מפיקי הסרט ומה תפקידים <u>הפקה:</u> לימודי הפקה בקולנוע ילמדו על פני כיתות י', י"א, י"ב <u>בכיתה י':</u> מומלץ לקיים בסוף שנת הלימודים הקרנה חגיגת של הפרויקטים שהופקו בשנה בו	
י"א	על פי תכנית הלימודים "אמנות הקולנוע" 2 יח"ל יש לפרוס את החומר המפורט בהמשך על פני שנתיים: י"א, י"ב, <u>תחנות יסוד בקולנוע:</u> <u>בחירה של 4 תחנות יסוד מתוך 6</u> • הוליווד הקלאסית בשנות ה-30 וה-40 • אקספרסיוניזם גרמני • נאו-ריאליזם איטלקי • גל-חדש צרפתי • מודרניזם • פוסט מודרניזם <u>קולנוע ותיאוריה:</u> <u>יש לבחור תיאוריה אחת</u> • יחס בין קולנוע ואידיאולוגיה - תיאוריות מרקסיסטיות וניאו-מרקסיסטיות. • תיאוריות קולנועיות של מגדר. • תיאוריות קולנועיות פסיכואנליטיות. • תיאוריות פוסט-מודרניות - אינטר טקסטואליות, קולוניאליזם ופוסט-קולוניאליזם. • תיאוריה הקולנועית בשנות השישים • סמינטיקה, סטרוקטורליזם.	

	<u>קולנוע ישראלי:</u> <u>ללמד 2 סרטים מכל תקופה</u> <u>להוסיף שני סרטים דוקומנטריים ישראליים מנושאי הרוחב</u> • קולנוע ישראלי לאומי הרואי. • קולנוע עממי בורקס ופוסט בורקס. • קולנוע ישראלי אישי. • בחירה של נושא רוחב מהקולנוע הישראלי. <u>יש לבחור 2 מתוך הנושאים בהמשך</u> <u>קולנוע תיעודי, ז'אנרים, אות'ר</u> <u>קולנוע תיעודי:</u> דרמטיים בקולנוע התיעודי (מבנה עלילתי, גיבור, דמויות, סגנון). הדגשת הגבול הדק בין הקולנוע התיעודי והתיעודי הבדיוני. הקולנוע התיעודי כמשפיע על סוגות חדשות וידאו אקטיביזם וריאליטי. • הקולנוע תיעודי חברתי. <u>ז'אנרים בקולנוע:</u> <u>בחירה של שני ז'אנרים מהרשימה:</u> גנגסטר, מדע בדיוני, אימה, מלודרמה, קומדיה רומנטית, מיוזיקל, מערבון, סרט אפל. • הכרות עם תיאוריית הז'אנר • מאפייני הז'אנר הנלמד. <u>תיאורית האות'ר/המחבר</u> • הכרות עם תיאוריית האות'ר. • אות'ר קלאסי (לדוגמא: היצ'קוק, הווארד הוקס, ג'ון פורד, פליני, ברגמן). • אות'ר עכשווי (לדוגמא: רידלי סקוט, טים ברטון, טרנטינו). • יחסי גומלין בין ז'אנר לאות'ר. • יש ללמד שני אות'רים – קלאסי ועכשווי <u>נושא בחירה:</u> <u>יש לבחור נושא בחירה אחד</u> <u>זיכרו: נושא בחירה נוסף עבר לכיתה י'</u> • קולנוע חברה ופוליטיקה • קולנוע עולמי עכשיו • קולנוע עצמאי • קולנוע ואומנויות אחרות • אנימציה • נושא רוחב בקולנוע הישראלי • בחירה אישית ייחודי	

	<u>הפקה:</u> לימודי הפקה בקולנוע ילמדו על פני כיתות י', י"א, י"ב <u>בכיתה י"א:</u> בסמסטר הראשון הפקה של 2 תרגילים לפחות בסמסטר השני: הפקה של פרויקט חצי הגמר שמהווה 10% מהציון. המשך התכנית המפורטת למעלה	
י"ב -	<u>הפקה:</u> לימודי הפקה בקולנוע ילמדו על פני כיתות י', י"א, י"ב <u>בכיתה י"ב:</u> להקדיש את מרבית השנה להפקת פרויקט הגמר לבגרות	שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר

הצעות להערכות חלופיות בנושא יחידת הלימוד הראשונה : יסודות השפה קולנועית
עבודת שוט ביי שוט חובה!

שם אירוע הערכה	אירועי הערכה בטופס
עבודת חקר – ניתוח של סצנה מסרט – שוט ביי שוט - חובה.	הערכה 1
מבחן אנסין בשפה קולנועית.	הערכה 2
מצגת שיתופית (או כל דרך ערכה אחרת המשלבת פדגוגיה דיגיטלית).	הערכה 3
פרויקט מעשי – הפקה של קליפ, צילום סטילס	הערכה 4
אחר – המורה ינסח הערכה חלופית אישית וידווח על אופי הערכה זו.	הערכה 5

נספח 3 - עבודת חקר ניתוח שוט ביי שוט

נספח 9 - הצעות נוספות ומפורטות להערכה חלופית:

- עבודת חקר – ניתוח סצנה "שוט ביי שוט"
- הערכה חלופית באמצעות אנסין
- הערכה חלופית באמצעות מצגת משותפת
- הערכה חלופית: פעילות מחוץ לכותלי בית הספר
- תכנית קולנועית בסינמטקים או הזמנת מרצים לבית הספר
- יציאה לסמינר קולנוע מחוץ לבית ספר ליום או יומיים הכולל סדנאות
- עיתון אינטרנטי בתוך אתר בית הספר העוסק בקולנוע
- הכנת יחידת לימוד המבוססת על סרטי התלמידים לפעילות בית ספרית
- עבודות חקר עיוניות
- פדגוגיה דיגיטלית
- למידה מבוססת פרויקטים – PBL

התמחויות בהפקה - וידאו, צילום סטילס, אנימציה

תפיסת העולם בלימודי הקולנוע מבוססת על יצירת קשר בין הלימודים העיוניים והמעשיים כך שיזינו וישלימו זה את זה.

בפרקים העיוניים התלמידים לומדים להכיר את הקולנוע כשפה שיש לה מאפיינים משלה, וכאומנות שיש לה היסטוריה ומכירים יוצרים וזרמים עיקריים בקולנוע העולמי הישראלי והתיעודי. ואילו מטרת הפרקים המעשיים היא לטפח תלמידים כיוצרים הנותנים ביטוי ליצירתיות ולאומנותיות שלהם המסוגלים לקשר בין הידע העיוני שנלמד לבין הרעיונות של הסרטים שלהם ובעיקר ללמוד לעבוד כצוות הפקה מקצועי.

הפקה בוידאו

הפקת הסרטים במסגרת לימודי הקולנוע מאפשרת ליישם הלכה למעשה את הידע הנרכש בשיעורים העיוניים ובמקביל לפתח אצל התלמידים יצירתיות. התמודדות עם כתיבת תסריטים, עבודת צוות שמחייבת סבלנות וכיבוד האחר, הכרות והתעמקות בטכנולוגיות חדשות של צילום, תאורה, עריכה, סאונד. התמודדות עם תהליכי בחירה הנובעים מהשקפת עולם אישית, חברתית ופוליטית, לדעת להתמודד עם אילוצים של מגבלות זמן ומגבלות טכניות והכל לקראת היצירה האישית של התלמידים והתלמידות.

חידוד נהלי הפקה בוידאו

לקראת בחינות הבגרות בהפקה בשנת הלימודים תשע"ט ברצוננו לחדד ולהבהיר מספר נהלי הפקה בוידאו חשובים ומרכזיים:

- **סוג ההפקה** – לימודי הקולנוע מכשירים את התלמידים לקראת הפקות של סרטים עלילתיים. על תלמידי מגמת הקולנוע במסלול הווידאו להפיק סרט עלילתי, אולם אפשר גם להפיק סרט קולנוע תיעודי ו/או אניציה במגמות המיועדות לכך. לפיכך חשוב מאוד שלאורך לימודיהם יתנסו התלמידים בתרגילים שיכינו אותם בעקר לקראת הפקה עלילתית, אך להיות קשובים לתלמידים שמעוניינים להפיק סרט תיעודי או סרטי אניציה. חשוב לציין שבמגמת הקולנוע אין להפיק כתבות תיעודיות

*נבקש לידע את הפיקוח על הפקות שאינן סרטים עלילתיים.

הדיווח יעשה במייל לעדן צולי haeden@gmail.com עד ה 1 לפברואר 2018.

מספר תלמידים בהפקות

מספר תלמידים בהפקה עלילתית הוא 4 בעלי תפקיד : במאי/ת, מפיק/ה, צלם/ת, עורך/ת.

מספר התלמידים בהפקה התיעודית הוא 3 בעלי תפקידים: במאי/ת, צלם/ת, ועורך/ת.
רק במקרים בהם מדובר בהפקה תיעודית גדולה ומורכבת בה קיימת הצדקה למפיק כאיש צוות רביעי כמו למשל: סרט המצטלם במרחק רב מבית הספר, מספר ימי הצילום עולה על 5 ימים, בסרט יש מעל 5 מראיינים.

לשם אישור מפיק בהפקה תיעודית, תפנה הנהלת בית הספר אל וועדת החריגים של הפיקוח על לימודי קולנוע ותקשורת עם סבר מנומק לאישור תפקיד המפיק בהפקה. הפנייה תהיה לעדן צולי haeden@gmail.com עד ה 15 פברואר 2019.

- **ימי צילום להפקות הגמר** – הנהלת בית הספר צריכה לאפשר לתלמידי המגמה לצאת לחמישה ימי צילום על חשבון ימי הלימודים.

- **ציוד למסלול הפקה** – מגמת קולנוע חייבת להיות מצוידת בציוד עדכני ותקין

נספח 4 פירוט הציוד הנדרש למגמת קולנוע.

- **מספר תלמידים בכיתות** – מומלץ שכיתת קולנוע עיונית תכיל 25 - 30 תלמידים בכיתה. בלימודים המעשיים תתחלק הכיתה לשניים כך שבכל קבוצה יהיו עד 15 תלמידים.
- **איסור על שימוש במכשירים סלולריים בהפקות** – ברצוננו להבהיר ולהדגיש כי חרף ההתפתחויות הטכנולוגיות בגזרת מצלמות הסלולר, אין לעשות שימוש במכשירים סלולריים (סמארטפונים מכל סוג שהוא) בצילום סרטי חצי גמר וסרטי גמר. התלמידים נדרשים להשתמש בציוד ההפקה המקצועי של המגמה. ניתן להשתמש בסמארטפונים לטובת תרגילים.
- **אורך הסרטים** – אורכו של הסרט כפרויקט חצי הגמר יהיה 5 – 10 דקות, אורכו של הסרט כפרויקט הגמר לבגרות יהיה בין 10 – 15 דקות במסגרת בחינת הבגרות ירדו 10 נקודות על סרטים שאינם עומדים בדרישה זו.

בסוף כל סרט יש להוסיף שקופית של הפיקוח להלן הנוסח:

הסרט הופק במסגרת לימודי הקולנוע
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
הפיקוח על התקשורת והתקשורת

סרטים ללא שקופית לא יתקבל לתחרויות ופסטיבלים.

- **תיק הפקה דיגיטלי** – בתשע"ח השימוש בתיק הפקה דיגיטלי הוא חובה בכל ההפקות. המורה המעשי יכול להציע לתלמידיו מודל דיגיטלי המתאים להם בתנאי שיכלול את כל מרכיבי תיק ההפקה הדרושים.
חשוב לציין: פרויקט חצי הגמר של כל תלמיד חייב להיות כלול בתיק ההפקה שלו.
להלן הקישור לתיקי ההפקה העלילתיים והתיעודיים:

[תיק הפקה תיעודי](#)
[תיק הפקה עלילתי](#)

- **וועדת חריגים** – בכל מקרה של בקשה לאישור חריג, תפנה הנהלת בית הספר באמצעות מכתב לוועדת החריגים של הפיקוח עד ה **15 לפברואר 2019**. את המכתב יש להפנות אל עדן צולי. למען הסר הספק, וועדת החריגים לא תאשר בקשות חריגות הקשורות באילוצים בית ספריים, כדוגמת מספר תלמידים רב ומספר הפקות רב. כל האישורים החריגים יינתנו רק לאחר בקשה רשמית בכתב ממנהל/ת ביה"ס ולא יאוחר מה עד ה **15 לפברואר 2019**.

הערה חשובה:

מניסיון העבר ידוע לנו שיש הפקות שמתפרקות מסיבות שונות. אין לצרף להפקות הקיימות תלמידים שנשרו אלא יש למצוא לתלמידים אילו פתרונות אחרים כמו: כתיבת תיק תסריט, עבודת חקר בקולנוע, וכל עבודה פרטנית אחרת. חובה להתייעץ עם הפיקוח על מנת למצוא את הפתרונות הנכונים ביותר לקבוצה שהתפרקה, אין לצרף או לאשר לאף תלמיד תפקיד חריג ללא התייעצות טלפונית. הפנייה תהיה לעדן צולי haeden@gmail.com עד ה 31 לינואר 2018 **או בתאריך מאוחר יותר במקרה והתפרקה קבוצה.

רשימת האישורים החריגים האפשריים בתיאום מראש עד ה 15 לפברואר 2017:

- כל האישורים החריגים ניתנים אך ורק בהמשך לשיחה עם הפיקוח. לא יינתנו אישורים בדיעבד:
- תפקיד של עיצוב אומנותי – מחייב עבודה בשתי הפקות ותיקי הפקה מתאימים.
- תפקיד של עיצוב פס קול – יינתן אך ורק לתלמידים שהלחינו פס קול מקורי. מלווה בתיק הפקה שיתאר את תהליך עיצוב פס הקול כמו למשל: התווים של המוסיקה.
- **תיק תסריט עלילתי, הנחיות בנספח 5.**
- עבודה חקר ברמה של 2 יח"ל במקום הפקה (כ 20 עמודים) – יש לשלוח אל הפיקוח בקשה לעבודת חקר הכוללת הצעת עבודה. מבנה הצעת העבודה בנספח ג' בסוף חוזר זה.
- **הפקת סטילס** לפי כל הנהלים בהמשך.
- **הפקת אנימציה** לפי כל הנהלים בהמשך.

• ניהול הבחינה:

- הבחינה תיערך ע"י בוחן חיצוני, שימונה ע"י הפיקוח באמצעות המרב"ד. שמות הבוחנים יתפרסמו במהלך חודשים נובמבר-דצמבר הרכז יתאם עם הבוחן מועד לבחינה. הבוחן יקבל את תיקי ההפקה כשבועיים לפני הבחינה. ביום הבחינה הבוחן ייפגש עם כל צוות הפקה בנפרד לצפייה בסרט ולדיון על תהליך ההפקה. המורה לא ישתתף במפגש של הבוחן עם צוות ההפקה, אלא אם מתקיים צורך אמיתי לליווי תלמיד או תלמידים.
- הבוחן ימלא את טופס ההערכה ללא נוכחות המורים. **אין למסור את הציונים לתלמידים ביום הבחינה.** התלמידים יקבלו את הדיווח על הציונים כמו בשאר המקצועות בתחילת שנה"ל הבאה.

ערעור על ציוני פרויקט הגמר – מורה יכול/תוכל להגיש ערעור בכתב לפיקוח על ציון ההפקה רק לפני העברת הציון לאגף הבחינות. אין אפשרות להגיש ערעור אחרי העברת הציונים לאגף הבחינות.

צילום סטילס

צילום סטילס הוא עולם ומלואו, באמצעות צילום סטילס חברתי יכול אדם לשקף את מחשבותיו, דעותיו והשקפת עולמו, לחשוף את הצופים למציאות חדשה ובלתי מוכרת. לאורך ההיסטוריה היווה הצילום כלי חשוב ומשמעותי לשינוי חברתי. זמינות המצלמה בחיינו כיום, הופכת את מדיום הצילום לכלי העוסק בפענוח חברתי, תרבותי וסביבתי. פענוח זה מוביל לבניית חשיבה ביקורתית, תוך הרחבת מודעות הלומדים לסביבת חייהם, ניסוח עמדה אישית והובלת תהליכי מחשבה מעמיקים.

מטרות הלימוד בהתמחות סטילס הן להכשיר צלמים עיתונאיים חברתיים אשר יודעים להתבונן אל סביבתם, להבחין בנושאים חברתיים ולספר את סיפורם, לבחור את זווית הצילום הטובה ביותר, לצלם את הפריים האיכותי ביותר ולדעת לפענחו על פי כללי הניתוח והביקורת הנלמדים. התלמידים מתנסים בצילום סטילס בבית הספר ובשעות הפנאי. נושאי הצילום יעסקו בחברה, תרבות וסביבה. כמו כן, באמצעות תהליך בנייה והפקה של תערוכות צילום, יכירו ויתנסו התלמידים בתהליכי התחקיר, צילום ואוצרות, עמידה מול קהל וניסוח עמדה מנומקת.

הנחיות ונהלי עבודה נמצאים באתר הפיקוח.

הפקת סרטי אנימציה

ההתפתחות הטכנולוגיות בשנים האחרונות מאפשרות התמודדות עם ז'אנרים חדשים בקולנוע כמו האנימציה הדיגיטלית. התלמידים נחשפים לעולם האנימציה דרך סרטי קולנוע, סרטים ויראליים ביוטיוב, דרך פרסומות בטלוויזיה ועוד. התוכנות ליצירה של סרטי אנימציה הופכות לזמינות יותר ויותר והתלמידים מסוגלים לשלוט על התוכנות אילו ביתר קלות.

אז מה שנותר לנו כמורים זה לאפשר את ההפקה של סרטי אנימציה אך לא לוותר לרגע על כל תהליכי ההפקה המקצועיים עליהם אנחנו מקפידים.

הנחיות ונהלי עבודה יפורסמו באתר הפיקוח.

השתלמויות וימי עיון + קהילות מורים מובילים

כחלק מן הפיתוח המקצועי נדרשים כלל המורים להשתלם לפחות 30 שעות בשנה בתחום הדעת שלכם. להלן רשימה ראשונית של ההשתלמויות המתוכננות לתשע"ו – תכניות ההשתלמויות המפורטות ישלחו בתחילת השנה וכן הצעות להשתלמויות נוספות.

גמול	רכזת ההשתלמות	מחוז	שם ההשתלמות
30 ש"ש	עדן צולי	ארצי	השתלמות בקולנוע עיוני
30 ש"ש	אלדד בוגנים	ארצי	השתלמות בהפקה וידאו א'
30 ש"ש	אלדד בוגנים	ארצי	השתלמות בהפקה - מורים יוצרים וידאו ב'
30 ש"ש	ערן לבני	ארצי	השתלמות מקוונת בנושא פדגוגיה בעידן החדש א' קולנוע ותקשורת
30 ש"ש	איבנה רטנר	ארצי	דיאלוג דרך קולנוע
		ארצי	מספר ההשתלמויות שונות למורים המלמדים בחינוך המיוחד פרטים ישלחו בתחילת השנה

ימי עיון

- בשנת הלימודים תשע"ח יתקיימו שלושה עיון מרוכזים (בתקשורת, בקולנוע ובהפקה) – ימי העיון יתקיימו ב- **25.26.27 ליוני 2019** (יתכנו שינויים קלים בתאריכים).

* הודעות על ימי עיון או כנסים נוספים ישלחו בהמשך.

קהילות מורים מובילים לקולנוע ותקשורת

האגף לאמנויות במשרד החינוך והיחידה לפיתוח מקצועי במכללת ספיר, מזמינים אתכם להצטרף לקהילה מקצועית של מורים מובילים בהתמחות קולנוע ותקשורת (בהתמחות סטילס). בואו להיות חלק ממעגל מוחות של קהילה מקצועית המאפשרת לשתף בדילמות והצלחות, חושפת את המורה למאגר הניסיון של חברים למקצוע ומרחיבה את ארגז הכלים המקצועי.

פתיחת ההשתלמות: דצמבר 2018, 60 שעות גמול המוכרות ע"י המשרד כפיתוח מקצועי לפרטים ניתן

לפנות: אלה מוראדי 054-5203451 אתי פרנקו: 052-3953132

פיתוח מקצועי – רישיון הוראה

על כל מורה ומורה לבדוק שאכן הוא עומד בדרישות של משרד החינוך:
תואר אקדמי בקולנוע, תעודת הוראה בקולנוע וכמובן השתלמות בתקשורת של לפחות 30 שעות כל שנה.
מורים ללא מעמד זה יוכלו ללמד אך לא יוכלו להגיש/לבחון לבגרות.
למורים בעלי תואר בקולנוע אך ללא תעודת הוראה - יש להשלים את תעודת ההוראה באחד מהמכללות או האוניברסיטאות
חשוב לציין שתעודת הוראה נחשבת ככפל תואר במשכורת המורה. כמו כן, תעודת ההוראה מאפשרת לקבל את הגמולים על ההשתלמויות בהן משתתפים המורים, הן בהשתלמות הבית ספרית והן בהשתלמות מקצועית בתחום.
למורים המלמדים מעל 8 שנים, בעלי תואר אקדמי בקולנוע וללא תעודת הוראה - יוכלו להגיש בקשה לרישיון הוראה קבוע על גבי הטופס המצורף:
<http://meyda.education.gov.il/files/CoachAdam/tfasim/BakashatRishayon.pdf>
יש למלא את הטופס, להחתים את מנהל/ת בית הספר, להחתים את המפמ"ר לתקשורת וקולנוע אחרי שיבקר בשיעור ולשלוח עם כל התעודות למשרד החינוך: לגב' אריאלה ברק, משרד החינוך, אגף בכיר לכח אדם בהוראה, גף דירוג והסמכה, ירושלים, 91911
רישיון ההוראה דורש ללמוד 4 קורסים: תורת החינוך, תורת ההוראה, פסיכולוגיה של גיל הנעורים ומתודיקה של הוראת הקולנוע.
רישיון ההוראה מעניק פחות תוספת לשכר מתעודת הוראה, אך מאפשר לקבל קביעות והכרה בגמולי השתלמות.
למורים בעלי תואר שאינו קולנוע - יצטרכו לעשות הסבה להוראה הקולנוע באחת המכללות.
לסיכום, כל אחד מאנשי צוות הפיקוח ישמח לעזור ולייעץ בנושא.

עבודות גמר בקולנוע – 5 יח"ל

בנוסף ללימודי קולנוע כמקצוע מוגבר/ מורחב יכול כל תלמיד להגיש עבודת גמר עיונית/ משולבת הפקה ברמה של חמש יחידות לימוד.

לימודי הקולנוע מזמנים אינספור של נושאים ושאלות הראויות להיבחן בדרך חקר. עבודת גמר הינה עבודת מחקרית הדורשת מן התלמיד לגבש נושא, לנסח שאלות והשערות מחקר, לאסוף חומר ביבליוגרפי ולבצע ניתוח ועיבוד של חומרים.

ככלל, הצעות לעבודות גמר יש להגיש עד ה-31 בינואר, 2017 באמצעות המערכת הממוחשבת בבית הספר. עם קבלת אישור ההצעה על התלמיד לעבוד בליווי המנחה שלו על עבודת הגמר עד להגשתה ב-31 בדצמבר, 2017.

יש להקפיד כי המנחה של העבודה יהיה בעל תואר שני (עדיפות תואר שני מחקרי) כאשר נושא העבודה הינו בתחום המומחיות/ העיסוק של המנחה.

נספח 6 תהליך להצעת עבודת גמר בקולנוע.

יש לקרוא בעיון את ההנחיות לכתיבת עבודת גמר באתר משרד החינוך -

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/AvodotGemer/MeidaKlali/klalim_unehalim/perek9.htm

לפרטים והנחייה נוספת ניתן לפנות למור חסיד-לוי – mor.hassid@gmail.com

שילוב המעורבות החברתית בהערכה החלופית

שילוב המעורבות החברתית בהערכה החלופית בתחומי הדעת

בחודשים האחרונים נכתב והופץ מסמך משותף למזכירות הפדגוגית, המינהל הפדגוגי ומינהל חברה ונוער בנושא "שילוב המעורבות החברתית בחלופות בהערכה". המסמך נכתב כחלק מהתפיסה המערכתית לחינוך ערכי.

מסמך זה מחזק את התפיסה המדגישה כי הוראת תחומי הדעת תוך שילוב העיסוק בערכים תורמת ללמידה משמעותית. הוראה המתבססת על חיבור רלוונטי בין החומר הנלמד לעולמו של התלמיד, למידה המשלבת חוויה ערכית וחשיבה ביקורתית, מובילים ללמידה משמעותית.

השילוב בין החלופות בהערכה בתחום הדעת למעורבות החברתית יכול להעמיק את הלמידה. התכנית תסייע לתלמידים להבין וללמוד היטב את תחום הדעת מתוך ראיית הרלוונטיות של עולם התוכן הלימודי לנעשה בחברה. לשילוב בין החלופות בהערכה למעורבות החברתית יש ערך חינוכי רב ביצירת מוטיבציה למעורבות אזרחית וחברתית כתוצאה מלמידה המחברת בין עולם התוכן הלימודי למציאות החיים. בדרך זו נסייע לתלמידים בהתפתחותם האישית ובבניית זהותם ונחזק בהם את תחושת ערך העצמי, השייכות והמחויבות לקהילה, לחברה ולמדינה.

בשנת הלימודים תשע"ט אנו ממליצים למורים לקולנוע ליישם בבית ספרם את המהלך על בסיס העקרונות שבמסמך המצורף [קישור למסמך](#)

אגף אמוניות בשיתוף מינהל חברה ונוער מציע תכנית חדשה: "אמוניות לטובת החברה". התכנית: התפתחות אישית ומעורבות חברתית בחינוך העל יסודי ש"יצאה לדרך" בעקבות הרפורמה של הלמידה המשמעותית, תיושם בתחומי האמוניות: קולנוע, תיאטרון, מוסיקה, אמנות חזותית ומחול. במסגרת מתווה הרפורמה של משרד החינוך מחויב כל תלמיד בחטיבה העליונה לבצע פעילות חברתית-קהילתית בהיקף של 60 שעות בשנה. לימודי הקולנוע מזמנים הזדמנויות ייחודיות לצאת מגבולות הכיתה לתעד (באמצעות המצלמה) את המתרחש בקהילה בתוכה הם פועלים. בשנת הלימודים תשע"ט אנו רוצים להציע לתלמידי המגמה להתחבר אל הקשר הרב-דורי בקהילה שלהם - קשר רב דורי בין תלמידי התיכון למבוגרים בקהילה הופך לחוויה מעצימה ומשמעותית בתהליך ארוך טווח באמצעות המדיה השונים.

נספח 7 הצעה ליוזמות למעורבות חברתית וקהילתית באמצעות הקולנוע.

אירועים מרכזיים של הפיקוח על הקולנוע

האירועים המרכזיים מטעם הפיקוח על התקשורת והקולנוע מביאים את היצירה של התלמידים לחשיפה ציבורית רחבה ומעל במות מקצועיות.

- תחרות היצירה הצעירה 2018, שבמסגרת פסטיבל הקולנוע בחיפה תתקיים ב-20 לספטמבר 2018, באולם קריגר שבחיפה.
- תחרות "קליפ צעיר" – תתקיים ב – בחודש דצמבר בסינמטק תל אביב.
- פיצ'ינג תלמידים בשיתוף מכללת סמינר הקיבוצים – מידע יתפרסם בתחילת השנה
- תחרות "דוק-צעיר" שבמסגרת הפסטיבל הבינלאומי לסרטים דוקומנטריים "דוק אביב" שבסינמטק תל אביב
- פרויקט 48 שעות - תחרות לתלמידים מצטיינים בתחום הקולנוע והתקשורת – 21-21 למאי 2019 – אלמא זיכרון יעקב. (הודעה על הנושא תתפרסם בקרוב)
- יולי 2019 - תחרות היצירה הצעירה ע"ש וים ואן ליר שבמסגרת פסטיבל הקולנוע הבינלאומי בירושלים.

אירועים רבים ומגוונים מתרחשים במשך השנה, אירועים בהם מבקשים שמגמות התקשורת ישתתפו. אם אתם יודעים על אירועים נוספים שניתן לשתף את כלל בתי הספר אנא פרסמו בדף הפייסבוק של קהילת המורים לתקשורת וקולנוע – להלן הקישור לדף הפייסבוק:

[/https://www.facebook.com/groups/397119763684803](https://www.facebook.com/groups/397119763684803)

נספחים:

נספח 1 : הנחיות ומבנה בחינת הבגרות אמנות הקולנוע

הנחיות להגשת טופס בחינה באמנות הקולנוע

קובץ הבחינה יכלול את המרכיבים הבאים:

1. עמוד פרטים מזהים
2. עמוד מבנה הבחינה
3. השאלון, כולל חלוקה לפרקים
4. תשובון מעודכן!

הנחיות נוספות:

1. חל איסור לעשות שימוש בשאלות שהופיעו בשאלוני הבגרות בשנתיים האחרונות.
2. אין להגיש שאלון ללא תשובון. שאלון שיישלח ללא תשובון, יוחזר לשולח/ת.
3. יש להקפיד על התאמה או סנכרון מוחלטים בין השאלות לבין התשובון.
4. יש לשלוח תשובונים ענייניים ותמציתיים בהיקפים סבירים ומתקבלים על הדעת (לא תשובות של שורה בודדת או מס' שורות בודדות, ומאידך בשום פנים ואופן אין לשלוח כתשובונים שיעורים/הרצאות המקיפים את כלל החומר שנלמד במהלך י"א ו-י"ב).

הנחיות טכניות:

1. יש להקליד את שאלון הבחינה בגופן **David** ובגודל אות **12**. יש להקפיד על רווח של שורה וחצי בין שורה לשורה.
2. יש להציג את פרקי השאלונים בגודל אות **14** וב **bold**.
3. מומלץ להציג את הפתיח לשאלות **bold**, אך לא את השאלות עצמן (וגם לא חלק מהן). הדגשת יתר מאבדת את האפקט של ההדגשה.
4. יש להימנע מהגשת שאלונים בצבעים שונים (שחור ואדום), ובסוגי גפנים שונים. גם אתם נוקטים בשיטת "העתק-הדבק", יש לבצע לבסוף האחדה של סוג הגופן, גודל האות והרייח.
5. יש לציין את שם הבמאי/ת ואת שנת ההפקה של כל סרט המוזכר בשאלון.

בהצלחה!

עמוד פרטים מזהים:

שם השאלון: אמנות הקולנוע

שם בית הספר, שם היישוב, סימול בית הספר

שם מחבר/ת הבחינה, מס' טלפון וכתובת הדואר האלקטרוני:

מועד הבחינה: קיץ תשע"ט, 2019

שכבת גיל: י"ב

את השאלון והתשובון יש לשלוח ל baq.test@gmail.com עד ה – 31 לדצמבר 2018.

יש להציג את הפרטים המזהים ואת הבחינה על דפים בהם מופיע לוגו של בית הספר.

מבנה שאלון מפמ"ר – כולל האנסין

אחת השאלות של במבחן הבגרות תשע"ח תנוסח כשאלת עמ"ר על פי הפירוט בעמוד 4 בחוזר מפמ"ר .

סה"כ זמן כתיבת בחינה שעתיים וחצי (לא כולל זמן צפייה).

מהלך הבחינה: הקרנת קטע האנסין פעם ראשונה ללא השאלון. הקרנה שנייה תהיה אחרי חלוקת השאלון.

פרק ראשון - אנסין:

יש לענות על שתי (2) שאלות מתוך שלוש (3). ערך כל שאלה -15 נקודות (סה"כ 30 נקודות לפרק).
פרק זמן מומלץ - 40 דקות.

יש לנסח שני(2) סעיפים עבור כל שאלה.

השאלות יבחנו יכולות יישום של הידע הנלמד במסגרת הלימודים העיוניים בכיתות י"א וי"ב.

יש לשלב את השפה הקולנועית בתשובה על השאלה.

פרק שני – שאלות רחב:

יש לענות על שאלה אחת (1) מתוך שתי (2) שאלות. ערך כל שאלה -20 נקודות.

פרק זמן מומלץ -30 דקות.

השאלות יכללו נושא אחד או שניים הבאים לידי ביטוי ב 2 סרטים או סרט אחד עם 2 חתכים/נושאים,
כל שאלה תורכב משני (2) סעיפים.

השאלות יתייחסו לאחד או יותר מנושאי החובה ו/או הרחבה של אחד מנושאי החובה: תחנות יסוד, תיאוריות, ז'אנרים, אות'רים, קולנוע ישראלי וקולנוע תיעודי. כמו כן ניתן לנסח בפרק זה שאלה מתוך נושא הבחירה.

יש לנסח שני סעיפים לכל שאלה. בכל שאלה יש להתייחס לשניים עד שלושה סרטים.

פרק שלישי - קולנוע ישראלי:

יש לענות על שאלה אחת (1) מתוך שתי (2) שאלות. ערך כל שאלה -20 נקודות.

פרק זמן מומלץ -20 דקות.

יש לנסח שני סעיפים לכל שאלה. בכל שאלה יש להתייחס לשניים עד שלושה סרטים.

פרק רביעי - קולנוע תיעודי

יש לענות על שאלה אחת (1) מתוך שתי (2) שאלות. ערך כל שאלה -20 נקודות.

פרק זמן מומלץ -20 דקות.

יש לנסח שני סעיפים לכל שאלה. בכל שאלה יש להתייחס לשניים עד שלושה סרטים.

פרק חמישי - שאלות ידע :

יש לענות על שתיים (2) מתוך שלוש (3) שאלות. ערך כל שאלה – 10 נקודות (סה"כ 20 נקודות לפרק).

פרק זמן מומלץ – 40 דקות

שימו לב! *בפרק זה יש לנסח שאלות בנושאים שלא נדונו בפרק שאלות הרוחב ובפרק הקולנוע הישראלי.

נספח 2:

קישור לטבלת שקלול הציון העיוני בקולנוע – הערכה חלופית שפה קולנועית + אומנות הקולנוע :
[/https://pikuahblog.wordpress.com](https://pikuahblog.wordpress.com)

נספח 3 : הערכה חלופית במסגרת 30% : עבודת חקר ניתוח סצנה

"שוט ביי שוט" – חובה. (עבודת סיכום ליחידת הלימוד "יסודות השפה הקולנועית", הנלמדת בכיתה י')

מבנה העבודה:

יש לבחור סצנה או חלק ממנה ולנתח בין 15-20 שוטים רצופים!

חלק 1 מבוא: (15 נק')

רקע:

עבודת חקר זו מיועדת לתלמידים הלומדים במגמת הקולנוע בחטיבה העליונה, הניגשים לבגרות ברמה של 5 יח"ל. יחידת לימוד זו "אמנות הקולנוע" – יסודות השפה הקולנועית היא יחידת הבסיס הנלמדת בכיתה י' בבתי ספר שהמגמה היא תלת שנתית ובכיתה י"א בבתי ספר שבהם המגמה היא דו שנתית. עבודת "השוט ביי שוט" היא עבודת חקר של ניתוח סצנה על מרכיביה השונים על מנת להבין את משמעות הסצנה.

רקע תיאורטי:

לימוד השפה הקולנועית חייב להיות מעוגן בתיאוריה המאפשרת לתת משמעות לעבודת הזהוי של המרכיבים של השפה הקולנועית.

שלוש תיאוריות מרכזיות חשובות בשלב זה של לימודי הקולנוע:

התיאוריה הפורמליסטית, התיאוריה הריאליסטית, התיאוריה הקליסיציסטית

רציונאל:

עבודת החקר המוצעת בזה מבטאת את תפיסת העולם של הפיקוח על הקולנוע והתקשורת, הרואה את הצורך האמיתי והמהותי לקשר בין הלימודים העיוניים והמעשיים. הלימודים העיוניים והמעשיים חייבים להזין זה את זה והתלמידים חייבים לבין שקיים קשר הדוק בין שני תחומים אילו של מקצוע הקולנוע.

מטרות:

מטרת עבודת החקר להקנות לתלמידים מושגי יסוד שיאפשרו להם לקרוא, לפענח ולהתמודד בצורה מושכלת עם טקסטים קולנועיים, ולצדם להקנות לתלמידים כלים שיסייעו בידיהם להפיק טקסטים קולנועיים בלימודי ההפקה.

במהלך הלימודים יתוודעו התלמידים לאמצעי השפה הקולנועית העיקריים. התלמידים יבינו את הקשר בין צורה ותוכן וילמדו כיצד שימוש מושכל בשפת הקולנוע משפיע על האמירה הקולנועית.

לתאר בפני התלמידים את מקומה של אמנות הקולנוע ביחס לסביבה תרבותית

תחילת השנה יש לחלק לתלמידים מחוון לניתוח סצנה "shot by shot", ככלי עבודה. בכל אחד מהפרקים הנלמדים יש להנחות את התלמידים כיצד למלא את המחוון ולנתח כיצד הנושא של הפרק הנלמד תורם למשמעות הסרט כולו.

תהליך בחירת הסרט והסצנה יעשה בדיאלוג בין מורה לתלמיד. התלמיד יעלה מספר חלופות התואמות את תפיסת עולמו התרבותי אומנותי ואת העדפותיו הקולנועיות וביחד עם המורה יחליטו על סרט וסצנה שאותם ינתח.

בתהליך עבודת החקר יש לנהל דיון הנוגע לסצנה שנבחרה. הדיון יתחשב ברגשות, בתחושות ובמחשבות של התלמידים, כמו גם בידע הקודם שהם מביאים עמם לשיעור.

במסגרת התהליך ינסח התלמיד שאלת חקר מרכזית העומדת בבסיס הניתוח שלו, שאותה יחקור לאורך כל תהליך העבודה.

מבנה המסמך:

1. דף שער- הכולל: שם העבודה, שם הסרט, שם התלמיד/ה, שם המורה/מנחה, שם בית הספר, תאריך וכן יהיה כתוב: "עבודה זו מוגשת כעבודת חקר, לצורך הערכה חלופית ובמסגרת 30% מתכנית הלימודים".
2. שאלת המחקר המנוסחת בצורה של שאלה פתוחה שניתן יהיה לענות עליה בהרחבה בהמשך העבודה.
3. המבוא: הכולל: פרטים פילמוגרפיים, תקציר הסרט ותקציר הסצנה.

חלק 2: טבלה לניתוח סצנה קולנועית (50 נק')

עבודה מול טבלה הכוללת שני מרכיבים (הטבלה מצורפת למייל זה):

1. פירוט הקטגוריות השונות אליהם צריכים התלמידים להתייחס בבואם לנתח את השוט.
2. ניתוח משמעות השוט תוך התייחסות למשמעות מרכיבי השפה בכל שוט.

יש להשתמש בטבלה המצורפת, (ניתן להרחיב מעבר למקום בטבלה עצמה).
להוציא תמונה או לצייר/ לשרטט תמונה מייצגת מכל שוט. לתאר את ההתרחשות, להתייחס לכל אחד ממרכיבי השפה בכל שוט. יש לשים דגש על השינויים בין שוט לשוט. להתייחס למשמעות כל שוט.

חלק 3 - סיכום ומסקנות (35 נקודות).

1. משמעות כללית של הסצנה כולה, תוך התייחסות לדומיננטיות של אמצעי מבע, סגנון, עריכה, אווירה, דמויות, סמלים איקונוגרפיה ותמאטיקה
2. משמעות הסצנה בתוך הסרט כולו, תוך התייחסות למיקום של הסצנה בסרט (פתיח, שיא, נקודת מפנה סוף) תיאורה מתאימה (ריאליסטי, פורמליסטי, וקליסיסטי).
3. דיון סביב שאלת המחקר והסקת מסקנות.

ניתן להציע לתלמידים להגיש עבודת חקר

עבודת החקר תכלול בתוכה ניתוח "שוט ביי שוט" של מספר שוטים מתוך סצנה מתוך הסרט שנחקר

העולם בו אנו חיים גדוש במידע רב ומגוון, המשתנה ומתחדש בתדירות גבוהה. שינויים אלה באים לידי ביטוי בין השאר בתחומי התרבות, הכלכלה, המדע והטכנולוגיה. לצורך התמודדות עם האתגרים ששינויים אלה מציבים בפנינו, על מערכת החינוך לאפשר לתלמידים לפתח את כישורי החשיבה והלמידה שלהם, לפתח כישורים לעבודה צוות, לעודד את הסקרנות הטבעית, וגם להביא לידי ביטוי את היכולות של כל התלמידים. בוגרי מערכת החינוך, אזרחי העתיד, זקוקים ליכולת חשיבה ברמה גבוהה, שתאפשר להם להבנות ידע חדש באופן עצמאי תוך הפעלת חשיבה ביקורתית ויצירתית. יכולת זו תסייע להם להתאים את עצמם למציאות משתנה ולקבל החלטות שקולות. השגת יכולת זו בקרב התלמידים מחייבת שינוי בדרכי ההוראה, הלמידה וההערכה (ה.ל.ה). השינוי כרוך במעבר מלמידה המדגישה שינון של מידע, ללמידה משמעותית, המדגישה פיתוח הבנה מעמיקה של תכנים ויכולות למידה וחשיבה. הלמידה בדרך החקר מבוססת על השקפה זו וניתנת ליישום בכל תחומי הדעת. כיום, ניתן למצוא במערכת החינוך "איים" של למידה משמעותית בדרך החקר.

טבלה לניתוח סצינה קולנועית

אמנות הקולנוע – יסודות השפה הקולנועית - טבלה לניתוח סצינה קולנועית
(15-20 שוטים עוקבים)

*כדאי לעבוד על הטבלה בפריסת עמוד לרוחב

פסקול	עריכה חיבור שוטים	צילום תאורה וקומפוזיציה	תיאור נארטיבי של השוט	תיאור גרפי של השוט (תמונה/ציור)
דיאלוג: מוסיקה: אפקטים: דיאגטי או נון דיאגטי:	אין (בשוט הראשון) קשרי עריכה: סיפור, פעולה, צורה או מחשבה. עריכה אנליטית או סינטטית:	גודל צילום: זווית צילום: סוג תאורה: קומפוזיציה:	תיאור נרטיבי: דמות/יות עקרי/יות:	שוט 1.
עיצוב אומנותי בסצינה:				
משמעות השוט (חיבור משמעויות של כל הפרטים בשוט):				

נספח 4 : מפרט ציוד נדרש לצורך פתיחת מגמת קולנוע/תקשורת

- ההתייחסות תהיה לסטים מלאים הכוללים מצלמה, חצובה, תאורה, סאונד, עריכה.
- מגמת קולנוע/תקשורת זקוקה לתקציב שנתי לתחזוקה, תיקונים, ציוד מתכלה והחלפת ציוד עם צרכי הזמן, לכן מעבר להשקעה הראשונית יש לקחת בחשבון סכום שנתי קבוע לצרכים אלה.
- יש לדאוג לקיומו של מחסן ציוד ובו אפשרות לנעול ולאבטח את הציוד.
- יש לדאוג לחדר עריכה בסביבה שקטה, אשר יכול להיות זמין ופתוח לתלמידים עד השעות המאוחרות.
- אמצעי הקרנה – מקרן (ברקו) באיכות גבוהה, המחובר למחשב ולמערכת שמע איכותית. הסרטים יוקרנו על גבי מסך ראוי. אפשרות להחשכה מלאה של החדר.

ציוד לכל קבוצה של 10 עד 15 תלמידים למגמות תקשורת (במסלול וידאו) וקולנוע:

לכיתה י'

2 מצלמות למתחילים כיתה יוד – מצלמת כף יד HD או מצלמת DSLR + כרטיסי זיכרון + 2 סוללות

י"א י"ב

2 מצלמות למתקדמים DSLR - עדשת זום 18/35 + עדשת 50 מ"מ מצלמת DSLR המלצה למערכת מינימום:

קנון D700 עם עדשת קיט 17-55, ועדשת 50 מ"מ 1.8

המקבילה היא ניקון D5500

2 חצובות עם ראש מתכוון

מוניטור נייד פלזמה + כבל hdmi + פלוס סוללה לצילומי שטח

תאורה:

2 ערכות פנסי לד – 1 גדול 2 בינוניים למצלמה אחת יתרון של פנסי לד הוא משקל, תחזוקה, בטיחות ותפעול קל יותר ואורח חיים ארוך יותר

סאונד/גריפ לפנסים

5 כבלים מאריכים לפנסי לד אין צורך במעמעים.

ערכת קלקרים גובואים וג'לטינים בסיסית.

סאונד:

1. מיקרופון כווי קונדנסר + כיסוי (ארנבת, חתול וכו...) מקל בום

2 מערכות מיקרופון אלחוטית

מכשיר הקלטה זום למצלמות dslr

כבל xlr 5 מטר X 2

עריכה

2 מערכות עריכה לבחירת העדפת המורים:

avid premiere או final cut עם מחשב pc או מקינטוש

התוכנה מותקנת על מחשב 64 bit עם 8 giga זכרון פנימי, המחשב יותאם לדרישות המערכת

של התוכנה, כונן של טרה בייט, התקנת התוכנה על פי דרישות המערכת – כרטיסי מסך וכו',

המלצה: דיסק או קי של 64 GB לכל תלמיד לצורך גיבוי ההפקות ותיק עבודות.

נספח 5 : תיק תסריט עלילתי כהפקה חריגה

לפניכם ההנחיות לכתיבת תסריט עלילתי כעבודת גמר מעשית. התסריט שווה ערך לשתי יחידות בגרות ועליו לעמוד בפני בוחן חיצוני (בוחן מעשי שגם יבחן את הסרטים שיוגשו כעבודות גמר מעשיות). יש לעדכן מבעוד מועד את הבוחן ולוודא שהוא מוכן ויכול לבחון תלמיד/ה על הגשת תיק תסריט. תיק התסריט צריך להיות מוכן יחד עם כל שאר תיקי ההפקה ויימסר לבוחן לקריאה כשבועיים לפני מועד הבחינה בהפקה.

מבנה תיק התסריט:

1. אורך התסריט יהיה לפחות שלוש עמודים הכתובים על פי כללי כתיבת התסריט, כלומר מתאים לסרט בן כחצי שעה **שלא מופק**.
  2. הצהרת כוונות- תאור נושא הסרט, מדוע נבחר הנושא מקורות ההשראה לתסריט. ומה המסר והתובנות שהיוצר מבקש להעביר - חצי עמוד עד עמוד.
  3. תחקיר – מידע על נושא הסרט, גיבורי הסרט, הרקע שלהם, חומרי הארכיון שנעשה בהם שימוש.
  4. סינופסיס (תקציר) באורך של כחצי עמוד.
  5. ביוגרפיה של הדמויות, תחקיר של הדמויות.
  6. טריטמנט.
  7. לפחות שתי גרסאות (דראפטים) קודמות של התסריט.
  8. תסריט סופי – תיאור עלילת הסרט לפי סצנות, שוטים ומקומות צילום. יש הקפיד על הגשת תסריט לפי הכללים.
  9. ההבדלים וההתפתחות מהדראפט הראשון לתסריט הסופי.
  10. סצנה אחת מתוך התסריט (סצנה מרכזית ולא קטנה ושולית) תוגש כמוכנה
  11. לצילומים, כלומר, תיכתב בצורת Shooting script + story board.
- *אל התסריט יתלווה יומן כתיבה באורך של לפחות עמוד שיתאר את תהליך הכתיבה מתחילתו ועד סופו המתאר בעיות, פתרונות, תהליך עבודה ויהיה מלווה בנקודת מבט אישית.

נספח 6: הליך הגשה להצעה של עבודת גמר ברמה של 5 יח"ל

את הצעת העבודה מגישים למשרד החינוך, אגף עבודות גמר, דרך המחשב של בית הספר. ההצעה מגיעה לפיקוח על בקולנוע. הפיקוח מאשר את ההצעה, או מבקש תיקונים או דוחה את ההצעה.

יש להכין את ההצעה עפ"י נקודות-המפתח הבאות:

- א. המקצוע
- ב. נושא העבודה
- ג. מטרת העבודה
- ד. הצגת הבעיה / הטיעון המועלה לדיון / לבדיקה/שאלת המחקר
- ה. הצגת הבסיס העיוני / התיאורטי ממנו עולות שאלות המחקר ועליו מתבססת דרך המחקר. יש להתייחס לספרות המקצועית הרלוונטית הקיימת בנושא ולעגן בה את הדברים, תוך אזכור כמקובל בסקירות ספרות בעבודות מדעיות (אין זו הצגה טכנית של פריטי ספרות). עבודת הגמר אינה עבודת-סיכום של חומר, אלא עבודה מחקרית – בהתאם לכך יש להכין את הסקירה התיאורטית.
- ו. פירוט עיקריו של ההיבט המחקרי / המעשי של העבודה.
- ז. יש להציג מערך מחקר שיטתי התואם את התחום-המדעי בו נערכת העבודה ובהתייחס לשאלות-המחקר וההשערות שהוצגו (לא רשימה טכנית של פעילויות)
- ח. רשימת פרקי העבודה – ראשי פרקים ממוקדים וממצים המתייחסים לבעיית המחקר, תוכן הצעה והמחקר, אותו יערוך התלמיד. אין אלה ראשי פרקים טכניים-פורמליים.
- ט. רשימת הספרות עליה תתבסס העבודה (רשימה ארעית)
- י. ברשימה יוצגו מאמרים מדעיים עדכניים וספרות מקצועית-מדעית עליהם יתבסס המחקר והעבודה אלה יהוו, גם, תשתית המקצועית להכנת ההצעה.
- יא. רשימת הספרות היא חלק בלתי נפרד של ההצעה. לא ניתן להגיש הצעה שאיננה מבוססת על ספרות מקצועית מתאימה
- יב. הפריטים יהיו רשומים במדויק, כמקובל ברישום מדעי. הרשימה תכלול רק פריטים רלוונטיים. איזכור המקורות בגוף ההצעה יהיה כמקובל בעבודות מדעיות
- יג. אנציקלופדיות, ספרי לימוד וספרי עזר למורה יכולים לשמש כקריאה מקדימה להכנת ההצעה, אין הם מהווים ספרות מקצועית מתאימה להכנת עבודת חקר.
- יד. אתרי אינטרנט לכשעצמם אינם פריטי ספרות מקצועית
- יז. כשמובאים פריטי ספרות מן הרשת (אינטרנט) יש לבדוק את טיבם והתאמתם ולציין: מה הובא, ע"י מי נכתב, מתי והיכן. אזכורם בגוף ההצעה יהיה, גם הוא, כמקובל. אין להעתיקם כלשונם לגוף ההצעה ו/או העבודה
- יח. פרטים על מנחה העבודה: שם מלא, תואר אקדמי, תחום ההתמחות, מקום העבודה, תפקיד ותחום-עיסוק חובה לציין פרטים אלה במלואם
- יט. לוח זמנים להכנת העבודה

נספח 7 : הצעות ליוזמות בנושא של מעורבות חברתית וקהילתית באמצעות הקולנוע

יוזמה 1 – הפקת סרט תיעודי/עלילתי

תחום הדעת	קולנוע
כותרת היוזמה	הפקת סרט עלילתי או תיעודי (מבוסס על מקרה אמיתי) בנושא: אנשי עדויות. מפגש רב דורי בין בני הנוער לניצולי שואה, אנשים שהקימו את הישוב, סיפורי עלייה
תקציר ההצעה ותכנים עיקריים:	התלמידים יעברו הדרכה במטרה להכיר את קבוצת הגיל איתה הם אמורים להיפגש. לדוגמא: ילמדו על חייהם של ניצולי השואה בארץ, ילמדו על העלויות השונות שהגיעו לארץ, ילמדו על ההיסטוריה של הישוב בו הם חיים.
מטרות	המטרה הראשונה: להפגיש את בני הנוער עם אוכלוסיית ניצולי השואה, או ותיקי הישוב, או אנשים עם סיפורי עלייה ייחודיים. הכרות עם העדה והתרבות ממנה הם הבאים, ההיסטוריה של התקופה עליהם מספרים האנשים. המטרה השנייה: הפקת סרט עלילתי/תיעודי על הדמות איתה נפגשו
היקף שעות	הפקת הסרט דורשת עבודת תחקיר מעמיקה על הרקע של הסיפור, תחקיר על האדם עצמו, משפחתו, עיסוקיו ועוד. התחקיר דורש ראיונות מצולמים עם האנשים, ראיונות עם אנשים המספרים על אות דמות, חיפוש חומרים ארכיונים, חיפוש אחר חפצים המייצגים את הדמות. 20 שעות הכשרה: 3 שעות-היכרות עם קהלי היעד – 8 שעות-פיתוח מעשי של מיומנויות עבודה בקבוצה מעורבת והיכרות עם רצינות, מטרות ודרכי העבודה במסגרת 9 שעות - סדנה בנושא הסרט הקצר התיעודי/עלילתי: צפייה וניתוח סרטים שנעשו על נושאים דומים, למידה כיצד לערוך תחקיר, ראיון, צילום תיעודי, חיפוש חומרים בארכיונים,
חיבור לתכנית הלימודים	- הפקת סרט תיעודי היא חלק מתכנית הלימודים המעשית בלימודי הקולנוע - הפקת סרט תיעודי הוא יישום הלימודים העיוניים
התנסות מעשית במעורבות חברתית	40 שעות פרויקט: - חלוקה לקבוצות הפקה – במאי, מפיק,צלם, עורך בעלילתי במאי צלם עורך בתיעודי

	- בחירה של דמות - הכנת התחקיר, צילומים, עריכה - הכנת תיק ההפקה - ערב חגיגי של הקרנות הסרטים בנוכחות הדמויות המתועדות
מי ילווה את התלמידים? (מורה/מנחה/מדריך מלווה)	המורה לקולנוע להפקה
גופים שותפים	גופים אזוריים הקשורים בנושא הסרט כמו: יד ושם, ארכיונים, מוזיאונים וכו.
למי לפנות?	רכז מגמת הקולנוע בבית הספר מפמ"ר קולנוע ותקשורת וצוות מדריכי הפיקוח

יוזמה 2 – דיאלוג דרך קולנוע: הפקת סרטים משותפים על ידי תלמידים יהודים / ערבים / חילוניים / דתיים

תחום הדעת	קולנוע ותקשורת
כותרת היוזמה	דיאלוג דרך קולנוע: – הפקת סרטים נרטיביים משותפים רב תרבותיים ובין תרבותיים לקידום מטרות החיים המשותפים: הבנה אמפטיה, הפחתת סטראוטיפים והפחתת רגשות שליליים ולגיטימציה לנרטיב של הצד השני.
החזון	הפיקוח על התקשורת והקולנוע מציב את האדם במרכז, אדם בעל ערכים הומניסטיים, הדוגל בצדק חברתי, מאמין בשיווין ערך האדם ומקבל את השונה. הקולנוע מזמן אפשרות לספר סיפור להפיצו בקהילות השונות וליצור "אפקט אדווה"
תקציר ההצעה ותכנים עיקריים: מטרות, והיקף שעות	התלמידים יעברו תהליך של הכרות עם האחר. יפגשו לאורך השנה אחד אצל השני, במטרה להפיק סרט משותף. בתהליך יתקיימו מפגשים חד לאומיים (בקבוצות לא מעורבות) להכנה ומפגשים משותפים דו לאומיים ויסתיימו במחנה קולנוע בו יפגשו ויפיקו סרט משותף. בהמשך תתקיים הקרנה משותפת לשתי הקהילות עם פוטנציאל לבימות דיון ושיח קהילתי משותף. המטרה: חינוך להכרת האחר באמצעות הפקת סרטים משותפים. מפגש משותף מאפשר לגיטימציה לנרטיב של האחר, תוך כתיבת תסריט, צילום ועריכה של סרט משותף. המפגשים יתבססו על סדנאות דיאלוגיות המחזקות את האמפטיה, ההבנה וההכרה באחר. הסדנאות יתבססו על סיפורים אישיים שיהפכו לסרטים. במסגרת כיתה י"א 18 שעות – פעילות בתוך הקבוצות עצמן בחד לאומי. לדיון על הנרטיבים שלהם והכרות עם מאפייני הקבוצה אותה הם עומדים לפגוש (להכיר את התרבות האחר) 12 שעות – מפגשים עם האחר

	30 שעות – הפקת סרטים משותפת ביקור של קבוצה אחת אצל השנייה חלוקה לקבוצות עבודה מומלץ לשלב כאן מחנה של יומיים של הקבוצות. בימים אילו יתקיים מפגש בלתי אמצעי בין הקבוצות שיוביל להפקת הסרטים. הפרויקט מלווה בתיק הפקה הכולל רפלקציה על כל התהליך.
מי ילווה את התלמידים? (מורה/מנחה/מדריך מלווה)	מורה לקולנוע העובר השתלמות ייעודית ל"דיאלוג דרך קולנוע" כמו גם ליווי של גוף מקצועי המתמחה בהנחיה דיאלוגית, והמטה לחינוך אזרחי במשרד החינוך
גופים שותפים	ארגונים העוסקים במפגשי חיים משותפים בנושא המפגשים בין יהודים וערבים (גבעת חביבה, מט"ח)
למי לפנות?	רכז מגמת הקולנוע מפמ"ר קולנוע ותקשורת וצוות המדריכים בפיקוח

נספח 9 : הצעות נוספות להערכה חלופית

הערכה חלופית באמצעות אנסין

הערכה חלופית באמצעות אנסין היא מבחן הכולל סרט שלא נצפה בכיתה ולא נערך עליו דיון קודם, המלווה במספר שאלות. בחירת הסרט תעשה מתוך הבנה שאיכותו קשורה לנושאי הלימוד הרלוונטיים מתוכנית הלימודים בעיקר יסודות השפה הקולנועית. השאלות יעסקו בניתוח הסרט תוך התייחסות, בעיקר, לשפה הקולנועית שנלמדה על פי תכנית הלימודים.

השאלות יכללו גם אינטגרציה עם נושאים מנושאי החובה (תיאוריות קולנועיות, ז'אנרים, אות'ר, קולנוע ישראלי, קולנוע תיעודי), תוך יישום וניתוח של האנסין הקולנועי. כמו כן, ניתן ואף רצוי לכלול התייחסות לסרטים שנצפו ונלמדו בכיתה.

דוגמא לשאלוני אנסין ניתן למצוא באתר הפיקוח

פעילות מחוץ לכותלי בית הספר - שיתוף פעולה בין מורים עיוניים ומורים להפקה

סיור לימודי

הצעות לסיור לימודי במסגרת לימודי הקולנוע:

ביקור סט צילומים – בתיאום מראש עם מפיק.

דוגמאות להערכה חלופית הנוגעת לסיורים:

לקראת הביקור:

- על התלמידים להכין חומר רקע על הסרט ונושא הסרט ו/או הבמאי.
- להכין שאלות רלוונטיות לסרט שניתן לשאול את המשתתפים, הבימאי וכדומה.
- להכין רקע על נושא הסרט ומה שנובע מכך כמו למשל לוקיישנים.

הביקור:

לתעד בסטילס את הביקור (במידת האפשר).

לאחר הביקור:

על התלמידים להגיש דף עבודה מסכם הכולל התייחסות לנושאים שעלו תוך כדי סיור.

- איך נראה ומתנהל סט צילומים.
- התייחסות לאנשי ההפקה ולשיחה/ות שהתנהלו בזמן הביקור
- התייחסות נוספת, אישית של התלמיד לפרטים נוספים ששם לב אליהם
- תיעוד בסטילס של הביקור.

תוכנית קולנועית בסינמטקים

במהלך כל שנת לימוד בקולנוע יש לצאת לצפייה אחת לפחות בסרט באחד הסינמטקים או באחד מבתי הקולנוע. חשוב שהצפייה תהיה מלווה במפגש עם אחד מאנשי ההפקה המובילים: במאי, מפיק, ארט דיירקטור שחקנים וכו... תלוי מה הנושא שבחרים להתמקד בו, עבודה עם שחקנים, הפקה, עבודת הארט ועוד.

כמו בסיור הקולנועי (הנ"ל) יש להכין את התלמידים מראש וליצור פעילות סביב **המפגש** והצפייה:

לקראת המפגש:

חומר רקע

להכין שאלות

במפגש:

צפייה, שאלת שאלות, תיעוד המפגש בסטילס או וידאו.

לאחר המפגש:

על התלמידים להגיש דף עבודה מסכם ו/או מצגת קטנה, הכוללת התייחסות לנושאים שעלו תוך כדי סיור. כולל תיעוד בסטילס או קטעי וידאו של המפגש. סיכום של המפגש בפרזנטציה קצרה הכוללת מצגת קצרה של 5-7 תמונות.

יציאה לסמינר קולנוע של יום או יומיים מחוץ לבית הספר הכולל סדנאות

פעילות מרוכזת של יומיים מהווה בראש ובראשונה גיבוש חברתי. גיבוש חברתי הינו ערך חשוב מאוד במקצוע הקולנוע הדורש עבודה קבוצתית ואחריות הדדית. ולכן, כדאי לערוך את הסמינר בתחילת שנת הלימודים. הסמינר הוא למעשה למידה בדרך חווייתית, לא פורמאלית. ניתן לערוך את הסמינר סביב נושא מרכז אחד בהפקה כמו סאונד, וידאו ארט וכו' או באחד מהנושאים העיוניים כמו קולנוע עצמאי או קולנוע עולמי ולהביא סרטים ומרצים מתחומים אילו.

לפני היציאה לסמינר:

ניתן לחלק את הכיתה/ות לזוגות או קבוצות עבודה שונות שייקחו אחריות על מפגש אחד לפני הסמינר התלמידים יחקרו את נושא הסמינר ויצילו בפני הכיתה חומר רקע על הנושא/המפגש/היוצר. כמו כן יכנו שאלות לקראת מפגשים עם המרצים/יוצרים/במאים ועוד.

במפגש: מומלץ לתעד את המפגשים והסדנאות

לאחר המפגש:

כדי שהסמינר יהיה משמעותי ויהיה חלק מתוכנית הלימודים חשוב התלמידים יגישו בעקבות המפגש/סדנא פרזנטציה קצרה הכוללת מצגת קצרה המקשרת את החוויה לחומר הלימודים, הפרזנטציה תכלול מספר שקופיות/קישורים לקטעי סרטים ועוד רעיונות יצירתיים שלהם.

הזמנת מרצים לבית הספר

רצוי להזמין לבית הספר במסגרת שכבתית או של כל המגמה מרצים מתחומים שונים. ניתן לקיים סדנאות של כמה מפגשים בנושא כמו קולנוע תיעודי ישראלי, וידאו קליפים, בימוי והדרכת שחקנים או תסריטאות.

או לקיים מפגש חד פעמי עם יוצר קולנועי או איש מקצוע בתחום הקולנוע.

גם כאן כדאי מאוד להכין פעילות של לפני תוך כדי ואחרי המפגש, כולל דף סיכום פעילות ו/או פרזנטציה ומצגת קטנה.

דוח צפייה בסרט ככלי להערכה חלופית

במהלך השנה יש לבחור בין 4 ל - 7 סרטים עליהם התלמידים יגישו דוח צפייה, כך שבסוף י"ב יהיה בידם פורטפוליו של עבודות על סרטים שונים בנושאים שונים.

גם על סרטים ונושאים שהתלמידים מביאים:

על התלמיד לחפש אחר סרט מתאים שידגים את התופעה, נושא, תיאוריה ז'אנר, אות'ר. המורה יציע סרטים בהתאם לשיקוליו ולמידת היכרותו עם הסרטים.

עיתון אינטרנטי באתר בית הספר שעוסק בקולנוע

המטרות שלנו כמורים הם לעודד לתלמידים לעסוק בכתיבה. לפתח את יכולת ההבעה בכתב. ההמלצה היא לפתח עיתון בתוך אתר האינטרנט של בית הספר שיתמקד בביקורת/המלצות על סרטים כמו גם אולי מאמרי דעה על הקולנוע תוך התייחסות למחקרים בתחום, ואפילו אולי כתבות תחקיר בתחום הקולנוע כמו למשל בחירה של נושא בתחום הקולנוע הישראלי והתלמיד יחקור, יראיין ויפרסם כתבת תחקיר בנושא. הכתיבה העיתונאית בתחום הקולנוע יכולה גם להפוך לעבודת חקר, או הערכה חלופית, או PBL – לשיקולכם.

הכנת יחידת לימוד שמבוססת על סרטי התלמידים לפעילות בית ספרית

המלצה נוספת היא התייחסות משמעותית לסרטים המופקים בבית הספר מדי שנה. מומלץ ללמד את התלמידים לכתוב יחידת לימוד בעקבות הסרטים. לבדוק את נושא הסרט ולהבין כיצד ניתן להרחיב את הדיון עליו ולהציע שבשעת מחנך בכיתות מקבילות יעבירו תלמידי הקולנוע שיעור בנושא הנבחר באמצעות הסרט של הבוגרים. שוב, פעילות זו יכולה להיות הערכה חלופית.

עבודת חקר

עבודות חקר בקולנוע מאפשרות ללומד להעמיק בתחום הדעת ולשאול שאלות בתחומי אומנות הקולנוע השונים שאלות על הקשר בין שימושים במדיה, השפעות של המדיה, פרשנות וקריאה של המדיה, ייצוגים של קבוצות ותופעות כמו גם בחינה ופרשנות של מציאות. התחום שלנו בתקשורת מזמן עבודות חקר בנושאים אקטואליים ורלוונטיים ומעורבות של לומד חוקר וסקרן. מורים המנחים עבודות חקר מאפשרים לתלמידים לשאול שאלות, להתלבט ולבקר את המציאות כמשחק באמצעי התקשורת השונים. הלכה למעשה, עבודות חקר יכולות להתבצע בהיקפים וברמות שונות, החל מעבודות חקר מצומצמת בנושא מוגדר מאוד ועד לעבודות חקר המקיפה המגשרת בין מספר נושאים – העיקר שהעבודה נכתבת מתוך עניין ובליוי והנחייה של המורה.

מצגת משותפת

המצגת המשותפת מאפשרת למידה שיתופית תוך שימוש במצגת השיתופית של GOOGLE המאפשרת לכיתה שלמה להיות שותפה לפרויקט. לדוגמא: נבחר נושא לדיון, כל תלמיד/קבוצת תלמידים מקבלת נקודת מבט אחרת על הנושא. התלמידים אמורים להעלות את הידע שצברו על גבי מספר שקפים במצגת המשותפת. השקפים אמורים לכלול טקסט, תמונות, קטעי סרטים, ושאר פרטים על פי שיקול דעתם של התלמידים והמורים. בסוף התהליך תיווצר מצגת משותפת הכוללת את כל השקופיות של כל הקבוצות. שיא הפרויקט יהיה כשכל קבוצה תעשה פרזנטציה בפני הכיתה (או אפילו מעגלים רחבים יותר) תוך שימוש במצגת. לדוגמא: בחירה של ז'אנר: המורה מכין/ה מחוון שבו הוא/היא מגדירים את שלבי העבודה המוטלת על התלמידים. כל קבוצה מקבלת/בוחרת/מחפשת סרט אחר מהז'אנר קוראת על הז'אנר, על הבמאי, מנתחת את הסרט ומעלה את החומר למצגת המשותפת. בסוף התהליך מתקבלת מצגת הכוללת ניתוח של מספר סרטים מאותו הז'אנר כשכל קבוצה מציגה את נקודת המבט שלהם על הנושא תוך התייחסות לקטעי סרטים, מאמרים וכו'.

פדגוגיה דיגיטלית

פדגוגיה דיגיטלית כוללת תהליכי הוראה-למידה-הערכה חדשניים העושים שימוש מושכל בכלים שהעולם הדיגיטלי מזמן ומשלבת פיתוח יכולות חשיבה מסדר גבוה, יצירתיות ועבודה שיתופית. פדגוגיה דיגיטלית שוזרת תקשוב באופן משמעותי ומשנה את דרכי ההוראה-למידה-הערכה ובעקבות כך את תפקידו של המורה שהופך ממעביר ידע למנחה וזאת בניגוד להוראה המשלבת דיגיטציה כחלק משיעור פרונטלי בלבד, כגון שימוש בסרטונים, אנימציות ומצגות. הפדגוגיה הדיגיטלית מייצרת כל העת אופציות מגוונות, פורצות כיוונים חדשים, מאפשרת יצירתיות ואינה מקבעת דפוסים. ייחודיותה של הפדגוגיה הדיגיטלית שהיא פורצת את גבולות תחומי הדעת, הזמן והמרחב ויכולה לתת מענה למגוון לומדים ולמגוון מורים. כמורים לקולנוע הנדרשים להכשיר את תלמידיהם באמצעות מיומנויות של המאה ה-21 הנכם מתבקשים לשלב עקרונות של פדגוגיה דיגיטלית בכיתה – לפרטים ולרעיונות הנכם מוזמנים להכנס לקישור המצורף: <http://digitalpedagogy.co> וכן ליצור קשר עם ערן לבני, מדריך בצוות הפיקוח האמון על הטעמת פדגוגיה דיגיטלית בהוראת התקשורת והקולנוע – dominogross@gmail.com

למידה מבוססת פרויקטים - PBL

למידה מבוססת פרויקטים (PBL – Project Based Learning) היא שיטת הוראה למידה והערכה המאורגנת סביב פרויקט המניע את פעילויות התלמידים ללמידה בדרך החקר. שיטה זו דורשת למידה פעילה ועתירת חשיבה של התלמידים כשהמורה הופך ממוסר ידע למנחה. התלמידים נדרשים לבחור פרויקט, לשאול שאלות, לחקור, לאסוף מידע, לפתח את התוצר ולהציגו בהתאם לתובנות שעלו בתהליך. הערכת הפרויקט כוללת הגשת טיוטות מרובות, תהליכי רפלקציה ומשוב מקדם.

